

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 9. De Versionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66565)

gantibus æque, ac fideli calamo exarratis versionibus, quas ab integræ fidei Viris accipere valerent: ceterum magis nostra attentione hac in re id dignum est, quod Theologi nativo patriæ, in qua nati sunt, idiomate utentes ad ignorantiam in Religionis rebus dissipandam plurimum opis conferrent, præcipue cum Religionis cognitio magis quam quævis alia scientia scitu necessaria sit.

Præterea ad hoc studii genus haud parum conducebant Academiæ in sæculo decimo sexto, ac decimo septimo præcipue ex eo fine erectæ, ut peritiorum linguarum amor magis foveretur, atque etiam idiomata illius patriæ, in qua ejusmodi Scholæ condebantur, ad majorem perfectionem revocarentur, quamvis vero non pauci usitatam rerum humanarum sortem secuti progressu temporis in deteriore partem declinassent, negari tamen haud licet, quod hæc Collegia ad literarum incrementa maximopere fuerint utilia, præcipue ad linguarum cognitionem, & perfectionem.

§. IX.

De Versionibus.

Haud diffiteor, quod ante Academia-
rum institutionem innumera pene
Scriptorum opera in linguas vulgares

Hist. Eccles. Tom. XLII.

c trans-

translata fuerint; nondum enim sæculum decimum quintum effluxerat, dum Sacer Codex præcipue Italice, Flandrice, ac Theutonice redditus prodibat, necnon Typographiæ primitiæ sacrabantur editionibus plurimorum librorum, qui olim ab Ecclesiæ Patribus erant conscripti, ac postea in patrium idioma vertebantur, nec minus vetustissimorum Scriptorum opera transferebantur, quæ postmodum recentiorum ingenia excitabant, ut novas, magisque absolutas lucubrationes in lucem edere aggredirentur. Pariter eorum, qui libros de uno in aliud idioma vertebant, numerus sæculo decimo septimo sat fœcundus erat, atque in sola Francia omnis generis quam plurimi recensentur: imo quamdiu sanum alicujus hominis iudicium vigeat, semper summis laudibus extolletur Gallica Bibliorum versio, quam Magister Sacius adornavit, quorundam ex suis Amicis opera adjunctus. Hæc prima & vix non dicam, sola est versio, quæ in hac lingua prodiit, ac fidelium usui exponi meretur. Nec minus æstimatione sua dignæ sunt versiones Gallicæ tot operum, ab Ecclesiæ tam latinæ, quam Græcæ Patribus conscriptorum, quæ non sine creberrimis vigiliis, ac laboribus in priori sæculo a Portus Regii Eremitis, eorumque Amicis

cis

cis Gallice reddita fuere. Porro cum decedentibus hisce doctoribus adhuc lingua Gallica ad majorem puritatem fuisset sublimata, aliæ adhuc edebantur versiones, quæ si non magis fideles, saltem magis elegantes sunt, hacque ratione populo magis expeditum propinabatur medium, cujus usu non modo ad mores suos in melius efformandos, qui unicus ejusmodi versionum scopus esse videtur, sed etiam ad obtinendam majorem patriæ suæ linguæ perfectionem perveniri posset.

Pariter Universitatum institutiones, de quibus jam supra mentionem fecimus, ad eliminandas hæc versiones plurimum conferebant; quo magis autem ejusmodi labor præcipue illis Viris, qui ingenio fœcundi, mentisque sublimitate præditi ægre alterius sententiis presse insistere valent, omnino aridus, ac fastidiosus videtur, eo major etiam laus debetur illis, qui ejusmodi labore cum summa fide, atque cura defuncti sunt; quamvis enim difficillimum sit, quod omnis verborum vis, omnesque cujusdam idiomatis elegantiae, quibus Auctor suum opus ornabat, ad aliam linguam transferantur, non tamen impossibile censeo, quod quis illius, quod vertit, operis virtutem quadantenus exprimat, si hunc laborem non alii, quam

acris ingenii Viri in se fuscipiant, qui utriusque linguæ vim, propriosque loquendi modos bene cognoscunt: si ergo ejusmodi Viri versiones aggrediuntur, semper magis nostram diminuunt inopiam, magisque nostras augent divitias; non enim duntaxat rudi Christiano thesaurum offerunt, sed etiam haud minorem utilitatem procurant, quam plurimi animarum Pastores, ac omnes illi, quibus populi institutio est commissa; quamvis vero non raro his, aut tempus ad consulendos fontes, aut ingenii vires ad decerpandos hosce fructus necessariæ desint, absque tamen ullius periculi timore laborem magis brevem impendere valent, majoremque consequuntur facilitatem per hæc versiones, in quibus fidelitatem unacum elegantia, ac styli puritate simul conjunctam reperiunt.

§. X.

De Sacræ Scripturæ studio.

Denique linguarum cognitio magis expeditum reddidit Sacræ Scripturæ studium, quod tunc primum cum nova voluptate, novaque utilitate rursus invaluit. Porro nullum præ isto studium magis jam a primis Ecclesiæ sæculis non modo Ecclesiasticis, sed etiam ceteris fidelibus commendabatur, nec illius ratio